

T.C.
TÜRKİYE BELEDİYELELER BİRLİĞİ
Hukuk İşleri Müdürlüğü

Sayı : M.06.6.TBB.0.71/ 561-2518
Konu :Döner sermaye muafiyeti

27/10/2011

DOSYA

Türkiye Belediyeler Birliği ölkemizdeki bütün belediyeleri (2950) temsil etmek üzere 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 20'nci maddesi hükmüne göre ulusal düzeyde kurulmuş, kamu tüzelkişiliğine haiz tek yerel yönetim birliğidir. Belediyelerin tamamının doğal üye olduğu Birliđimizin görevleri arasında, belediyelerin menfaatlerini korumak, bu idarelerle ilgili yasa hazırlıklarında görüş bildirmek, uygulamada sorun alanlarını tespit etmek ve öneride bulunmak da yer almaktadır.

Son zamanlarda belediyelerimizden gelen yakınmalarda, gerek belediye tüzel kişiliğini ve gerekse bir kamu kurumu olarak yerine getirdikleri hizmetler nedeniyle tapu ve kadaströ dairelerinde gerçekleştirilen iş ve işlemlerden döner sermaye bedeli alındığı, bu bedelin belediyelerin hizmetleriyle orantılı olarak zaman zaman toplamda ciddi meblağlara ulaştığı, belediyelerin ilgili harçlardan muafiyetinin olduğu, bu husus dikkate alınarak döner sermaye ücretinin de alınmaması gerektiği dile getirilmektedir.

Bilindiđi üzere 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 16'ncı maddesinde; belediyelerin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşaa ve kullanımları KDV ile ÖTV hariç olmak üzere her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı paylarından muaf oldukları belirtilmiş olup, aynı Kanunun, "uygulanmayacak hükümler" başlıklı 84'üncü maddesinde de; belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak 02.07.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununda, Belediye Kanunu hükümlerine aykırılık bulunması durumunda Belediye Kanunu hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

492 sayılı Kanunun 59'uncu maddesinin (a) bendine göre, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köylerin iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair aynı hakların tescili, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri harçtan müstesna tutulmuştur.

Her iki Kanundaki düzenleme, belediyelerin ve il özel idarelerinin birer kamu kurumu olarak sahip oldukları yetki, görev ve sorumlulukları dikkate alınarak getirilmiş olup, gerek mahalli idarelerin ve gerekse Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün kamu kaynağı kullandığı, bu kaynağın bir kurumdan alınıp, diğer kuruma ödenmesinin pratik bir yararının bulunmadığı ve esasen mahalli idarelerin imar ve diğer planlama hizmetlerinin birer kamu hizmeti olduğu gerçeğinden hareketle yapılmıştır.

10/12/2010 tarih 27781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6083 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinde; Genel Müdürlüğün, ürettiği her türlü tapu, kadaströ, harita ve arşiv bilgi ve belgeleri ile sunduğu hizmetlerden gelir elde etmek üzere merkez veya bölge müdürlükleri bünyesinde döner sermaye işletmeleri kurabileceği belirtilmiş, Geçici 1'inci maddesinin sekizinci fıkrasında da "bu Kanunun ilgili maddelerinde düzenlenmesi öngörölen yönetmelikler en geç altı ay içinde yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler çıkarılıncaya kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur" hükmü getirilmiştir.

Kanuna göre döner sermaye işletmelerinin gelir elde etmek amacı ile kuruldukları anlaşılmaktadır. Tapu ve kadaströ dairelerinin, karşılığında döner sermaye bedeli talep

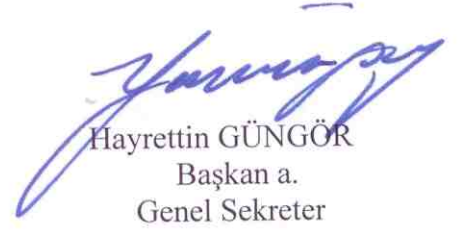

T.C.
TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ
Hukuk İşleri Müdürlüğü

ettikleri hizmetler, 492 sayılı Kanuna göre esasen harca tabi hizmetler olup, görev ve sorumlulukları dikkate alınarak Belediyelerimiz, anılan Kanunla bu harçtan müstesna tutulmuştur. Bu istisnai durumun döner sermaye bedeli alınmak suretiyle kısmen etkisizleştirilmesinin kanun koyucunun amacına uygun düşmediği değerlendirilmektedir

Bu nedenle, 6083 sayılı Kanunun 8'inci maddesine istinaden hazırlanacak olan yönetmeliğe, yerel yönetim hizmetlerinin kolaylaştırılması bakımından belediyelerin döner sermaye ücretinden muaf tutulmasına ilişkin bir hükmün eklenmesinin değerlendirilmesi hususunu

Takdirlerinize arz ederim.

Hayrettin GÜNGÖR
Başkan a.
Genel Sekreter

DAĞITIM :

Gereği :
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

Bilgi :
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

21./10/2011 Hukuk İşl. Md. : Z.MERCİMEK

21./10/2011 Gen.Sekr. Yrd. : C.SÖKMEN